

KERSTSTEMMING

Ons is geboren een kindekijn
Noch claere dan die sonne,
Dat sal ons alle vroude ¹⁾ sijn
Al totter enghelen wonne. ²⁾ *Middeleeuwsch lied.*

Nu sijt wellekome, Jesu Lieven heer,
Ghy komt van alsoo hooghe, van alsoo veer;
Nu sijt wellekome van den hooghen hemel neer,
Hier al in dit aerdtrijck zijt ghy ghesien noyt meer.
Kyriëleys! ³⁾ *Kerstleys.*

Wat is dat toch: Kerststemming!
Waarom boeit ons oog op Kerstdag zoo een winterbosch!

Een wereld, met sneeuw overal — sneeuw, die versiert de boomen en struiken met haar lichtend wit!

Is het niet, of de reine blankheid, de smettelooze witheid behoort bij het feest, dat ons weer denken doet aan het Kind, dat heilig, onschuldig, onbesmet in de wereld der zondaren kwam om er te redden, wat de zonde er vernielde!

Het Kerstlicht straalt eerst wat mat-zilverig door de Decembernevels, maar verheerlijkt dan de wintersche natuur met zijn zegen.

En de sneeuw, die er blankt overal, 't is of ze ook licht uitstraait.

Licht van boven en licht van beneden in de donkerste dagen van het oude jaar.

En van avond een zilveren maneglans aan lichten winterhemel en zilvertinten in onze wereld.

Het meisje heeft haar bosch bewonderd. Het is haar bosch. Hier zijn haar eigen wegjes, die ze kent: de breede en de smalle. De hoofdwegen en de paadjes. Ze kan hier groote wandelaars, die af en toe eens komen kijken, den weg wijzen. Van haar zijn de boomen, die ze 's zomers hier ziet groenen in weelderig loover en die ze nu ziet pronken met de sneeuwen sieraden. Hier zingen in de warmere dagen haar vogeltjes heel vroeg en heel laat en hier bloeien haar blauwe klokjes en gele trosjes, waarmee ze moeder blij maakt, als ze den zomer in huis brengt.

Ze kent het boschbeekje, dat nu stil is, dichtgevroren en verborgen in sneeuw.

Nu is het stil hier. Zachtjes blaast de wind door de mazen van het takkennet en ze hoort alleen ook nog het kriteren van de versche sneeuw onder haar voetjes.

Het bosch slaapt. En 't zal niet wakker worden, vóór de zon wat hooger staat, vóór ze gaat warmen de takkenknopjes. Maar dan zal 't ook lente zijn.

Koud is 't nu, maar moeder heeft er haar warm ingepakt en met de korf is ze er op uitgegaan om boodschappen te halen, extra-boodschappen voor morgen, voor overmorgen, de beide Kerstdagen.

Feest is 't dan: thuis; feest op de Zondagsschool.

Ze zingt haar feestversjes eens over: van „den stillen nacht, die heil en vrede bracht aan een wereld, verloren in schuld.” Van „de sterre in 't oosten, die Wijzen met haar stralen wijst, de donk're plaats van Zijn geboorte.”

De Kerststemming komt ook in haar. Feest wordt het. De kerstboom zal bloeien zijn lichtjes en zal dragen de mooie geschenken. Met haar schoolvriendinnetjes zal ze zingen bij den boom en 't zal al donker zijn, als 't voorbij is het feest; vader zal haar komen halen en samen zullen ze naar huis gaan en daar zal 't ook weer feest zijn.

¹⁾ vreugde. ²⁾ zaligheid. ³⁾ Heer, erbarm u!

Kerststemming.

Als die er is, dan moet ze zijn de stemming van het blijde kind. Dat zoo graag hoort vertellen van het Kind in de kribbe. 't Is of het wat dichter bij de kribbe durft komen dan wij, groote menschen, die het Kerstwonder zoo vaak op een afstand zien. Het kind durft wel over den rand der kribbe heen te buigen en zoó te bidden het eenvoudig kindergebedje. Het gaat het kind zoo vaak om het Kind. Soms zien wij het Kind niet, omdat er anderen voor staan: Augustus en Jozef en Maria en herders en wijzen. Wat kan ons al niet het gezicht benemen in Bethlehem.

Ja, ik weet het wel, dat een kerstboom met zijn lichtjes het ook donker kan maken.

Maar voor kinderen is dit gevaar voor Kerstverduistering lang niet zoo groot als voor groote menschen, die de geschiedenis van Lukas twee van buiten kennen.

Waarom boeit die geschiedenis kinderen zoo! Ze is toch heel eenvoudig. Heel niet „boeiend,” vergeleken met tal van andere verhalen. Eigenlijk is het alles eerst heel gewoon.

Twee arme menschen gaan op reis. De reis is lang en moeilijk. Ze gaan van Nazareth naar Bethlehem. In Bethlehem is het drukker dan anders. De stadsherberg is vol. De twee arme reizigers kunnen geen logies krijgen. En nu komen ze terecht in wat wij voor 't gemak maar noemen een stal. In dien stal wordt een kinde geboren. Het wordt in doeken gewikkeld en in een krib neergelegd.

't Is toch alles heel gewoon. Zonder spanning.

En in het veld is alles ook heel gewoon eerst. Herders, die er waken bij de schaapjes. In dienzelfden stillen nacht. Die praten of zwijgen, den sterrenhemel bewonderen of naar de lieve dieren zien, die rusten in het gras.

Maar dan wordt de gewone geschiedenis op eenmaal buitengewoon. De stille nacht wordt een heilige nacht.

„Een engel des Heeren stond bij hen en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen en zij vreesden met groote vreeze.”

Zij vreezen, die herders, omdat het ineens buitengewoon wordt. Omdat er een engel op het gras komt. Ze vreezen om die sfeer van heiligheid; om dat licht Gods, dat menschen en schapen verlicht.

En die engel zelf moet de vrees wegnemen met het woord der groote blijdschap, die voor het gansche volk wezen zal. „U is heden geboren een Heiland, welke is Christus, de Heer in de stad Davids. En dit zij u het teeken: gij zult een kindeken vinden in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe.”

Dát is het nu, en dát alleen, wat de stille nacht tot een heiligen nacht maakt.

Een kindeken in doeken gewikkeld en liggende in een kribbe en dat kindeke Christus, de Heer.

Zonder dit kindeke is het alles op Kerstfeest speelgoed: de boom en de kaarsjes en de geschenken en de lekkernijen. Speelgoed — ook voor de grooten.

Doch, waarom zullen we de symboliek van dit alles onderschatten, vermijden, bannen?

De Kerstboom kan de aandacht afleiden — zeker — maar dat kan zelfs de stal, de krib, Maria. De vrede, waarvan de engelen zongen, komt pas door het contact met den levenden Christus. Die niet meer is een kind in een kribbe, maar de verheerlijkte Heiland, Wien alle macht is gegeven in hemel en op aarde. A. L. V. H.

